

ikke deri noget som helst Motiv for mig til at vrage det her foreliggende, naar det i øvrigt tilbyder et Fremskridt. Holder jeg mig inden for Lovforslagets Ramme, ser jeg jo ganske vist, at alt, hvad der vedrører ny Normering af Professorater, er gaaet ud, og det beklager jeg selvfølgelig, fordi jeg med fuld Overbevisning har fremsat dette Krav i Lovforslaget, hvad der ikke er underligt, siden dette Lovforslag er kommet fra Universitetet og første Gang udarbejdet af mig selv paa Universitetets Begne, men jeg ser ikke, at den Omstændighed, at der ikke kan naas ny Professorater i forskellige Videnskabsgrene, der ganske vist trænge til en fast og normeret Repræsentation ved Universitetet, kan motivere eller i hvert Tilfælde være et afgørende Motiv til, at man er berettiget til at sige: Naar jeg ikke kan faa det, saa vil jeg ikke modtage, hvad der bydes i Loven i Henseende til Lønningsforholdene, naar dette virkelig er et Fremskridt. Endelig er det jo ogsaa ganske vist, at der bydes meget mindre paa Lønnings-spørgsmaalet, end hvad Ministeriet og Universitetet have ønsket, og hvad jeg selv har ønsket — den Passus, som citeres i Betænkningen under Anførselstegn af et Mindretal, det ærede Medlem for Københavns 4de Valgfres (Scharling), skyldes nemlig mig selv. Skønt det altsaa er langt mindre, end hvad jeg tidligere som Professor ønskede og ganske vist ogsaa nu stadig fastholder at være det naturlige og rimelige, ser jeg ikke, at det kunde være noget Motiv for mig til at sige, at fordi Professorerne ikke faa alt, hvad der med Rimelighed kunde ønskes, og hvortil man maatte stræbe, saa skulde man melde sig fortrydelig og ikke modtage, hvad der bydes, naar det er et Fremskridt. Naar Udbalgets Forslag er en Støffelse for Universitetet, saa forstaar jeg det meget godt, men det vilde dog vel være en dybere Støffelse, naar man fastjerede Tilbudet med den Virkning, at Forholdet saa i en Tid, hvis Grænse ikke kunde beregnes, blev dette, at Professorerne bleve staaende paa det nuværende langt mindre tilfredsstillende Standpunkt. Derfor har Spørgsmaalet for mig nødvendig kun kunnet stille sig saaledes: Er dette, der bydes et Fremskridt, som paa det enkelte specielle Omraade, Universitetsprofessorernes Lønninger, maatte siges at være Fremskridt i den Retning, at den nuværende Tilstand, som er højest utilfredsstillende, bliver forbedret? Og Svaret der paa kunde ikke være tvivlsomt for mig, naar jeg i de Beregninger, jeg i saa Henseende anstillede, maatte komme til, at en Professor, der tænkes at begynde sin Embedsbane den 1ste April 1892, efter

det nu foreliggende Tilbud, som jeg vil kalde det, efter 25 Mars Tjenestetid vil have oppebaaret i alt 10.000 Kr. mere end efter den nuværende Lønningslov. Det er 400 Kr. aarlig, og det er et kendetegn og ikke uvæsentligt Fremskridt, som jeg ikke kan tænke mig, at nogen Minister, men jeg kan heller ikke tænke mig, at nogen Professor skulde vrage, fordi der ikke opnaas mere endnu. Jeg fastholder den Sætning, jeg før omtalte, nemlig at 3.600 Kr. er ikke, hvad der rimelig, naar Samfundets Krav skulle ventes i Længden at blive tilfredsstillende, bør være Lønnen for en begyndende Professor; men idet jeg fastholder dette, som er frebet altsaa fra et Professorstandpunkt, maa enhver Professor og navnlig enhver Minister jo erkende paa den anden Side, at det absolute Ideal, som saaledes opstilles, nødvendigvis, naar det skal bedømmes af Lovgivningsmagten, maa ses under mere relative Synspunkter, og da kommer man nødvendigvis ind paa Sammenligninger. Man maa da for det første spørge: Passer dette, der blev frebet i 1879, efter vort Samfunds økonomiske Tilstand, nu i 1892? Man maa dernæst spørge: Passer det ganske med, hvad der af Lovgivningsmagten bydes, gives Embedsmænd i andre Stillinger? Jeg fastholder, at det Synspunkt er rigtigt, at man ved Universitetsprofessorernes Gagering maa se paa, at en Professor ikke blot er Lærer i en Embedsmændsskole, men at han foruden det tillige er Videnskabsmand, hvis Opgave det er, og af hvem Samfundet venter, for at bruge et Udtryk fra en anden Debat, at han forøger de aandelige Værdier, og at det er Grunden, hvorfor man bør stille en Universitetsprofessor paa et noget højere Trin i Lønning end Lærerne ved de fleste andre Undervisningsanstalter, fordi dette er et uafviseligt Krav, som er Forudsætningen ved Professorerne. Men at Lovgivningsmagten kommer til at afveje disse Embedsmænds Lønninger og Embedsmænds Lønninger i forskellige andre Stillinger — meget heterogene forøvrigt — og derefter fatte et vist Maal, en vis Bærdning, maa enhver Professor vente, selvfølgelig. Endelig bør man ikke forundre sig over, at man ogsaa gør en Sammenligning med, hvad der bydes og gives ved andre Universiteter. Der er jo ogsaa i Dag fremdraget en Sammenligning med, hvad der gives ved de andre nordiske Universiteter, og da maa jeg dog sige, at jeg tror ikke, Sammenligningen falder saa ugunstig ud, naar jeg forudsætter, at det, som nu her foreslaas, sandsynligvis bliver vedtaget af dette Ting og bliver Lov, som man kunde synes ved første Øjeblik. Det er jo dog en